

Årsmelding for fylkesbiblioteksjefkollegiet perioden 2020-2021¹

Årsmeldingen beskriver ikke alle saker som kollegiet har jobbet med, men gjengir de viktigste sakene for perioden.

Arbeidsutvalget har bestått av:

Heidi Hovemoen, leder (Viken fylkesbibliotek)

Britt Ellingsdalen, medlem (Rogaland fylkesbibliotek)

Mette Kristin Gjerdrum, medlem (Vestfold og Telemark fylkesbibliotek)

Hildegunn Hestnes, varamedlem (Trøndelag fylkesbibliotek)

Varamedlem har deltatt på lik linje med øvrige medlemmer i arbeidsutvalget.

Møter:

Arbeidsutvalget (heretter kalt AU) har hatt 9 møter i perioden. Alle møter har foregått digitalt, sakslister og referater legges ut i Teams (under Rogaland fylkeskommune).

Kollegiet har hatt 7 møter i perioden. Alle møter har foregått digitalt, og ansvar for innkalling, sakslister og referater går på rundgang i kollegiet. Møtereferater legges ut i Teams (under Rogaland fylkeskommune) og på bibliotekutvikling.no

Koordineringsoppgaver:

AU har fulgt opp kollegiets ønsker om å arrangere felles, digitale kollegiemøter gjennom hele året.

Ansvar for gjennomføring av det enkelte møte er lagt til fylkesbibliotekene. Møtereferater publiseres på <https://bibliotekutvikling.no/fylkesbibliotekene>

AU har fått nedsatt flere ressurs/arbeidsgrupper i perioden:

- Ressursgruppe som jobber sammen med Nasjonalbiblioteket for å utvikle e-læringsplattformen på bibliotekutvikling.no
- En arbeidsgruppe som har jobbet med fjernlansstatistikk. Denne gruppa har levert en rapport og viktige problemstillinger over til Nasjonalbiblioteket for videre diskusjon og avklaring
- En arbeidsgruppe som har jobbet med statistikk for innkjøp og utlån av e-medier i bibliotek. Denne gruppa har laget et faktaark som brukes som grunnlag i dialog med forlag, forfatterorganisasjoner, bransjeorganisasjoner mv. utover høsten 2021
- En ressursgruppe for ansatte i fylkesbibliotek som jobber med utvikling av skolebibliotek i videregående skole
- En ressursgruppe som jobber med e-medier i folkebibliotek (denne gruppa er initiert av Innlandet fylkesbibliotek)

Mandat:

Fylkeskultursjefkollegiet har bedt om at fylkesbiblioteksjefkollegiet selv utarbeider forslag til mandat, på lik linje med andre fagområder som sorterer inn under kultur-porteføljen i den enkelte fylkeskommune. AU har, i samarbeid med resten av kollegiet, utarbeidet forslag som er oversendt fylkeskultursjefkollegiet for videre saksgang. AU har også hatt kontakt med vår kontaktperson i fylkeskultursjefkollegiet. Etter planen skal mandatet vedtas høsten 2021. Mandatet vil erstatte kollegiets statutter.

¹ 23. Oktober 2020 – 22. Oktober 2021

Samarbeid på tvers av fylkene

Formidlingskompetanse i folkebibliotek:

Prosjektet Formidlingskompetanse i folkebibliotek er et samarbeid mellom alle fylker, unntatt Oslo. Prosjektet er støttet av Nasjonalbiblioteket med 3 millioner kroner årlig og fylkesbibliotekenes andel er 300 000,- per fylke.

AU har bistått prosjektleder i Trøndelag fylkesbibliotek med avklaringer underveis i prosjektet. AU har i tillegg deltatt i arbeid med utforming av kravspesifikasjon og evaluering av tilbud om etter- og videreutdanning for bibliotekansatte. OsloMet var eneste tilbyder og fikk tildelt oppdraget. Nettstudiet Aktiv formidling i folkebibliotek tilbys til bibliotekansatte over hele landet på nyåret 2022. Studiet gir en innføring i kulturell kompetanse, kommunikative ferdigheter og litteraturkunnskap. Del 1 Aktiv formidling (10 studiepoeng) gjennomføres i vårsemesteret og Del 2 Digital formidling (10 studiepoeng) gjennomføres i høstsemesteret. De to delene kan tas samlet eller hver for seg.

Tjenesteplattform for norske bibliotek

Deichman inviterte våren 2020 fylkesbibliotekene og storbybibliotekene inn i sitt arbeid med innkjøp av nytt kjernesystem og utvikling av formidlingsløsninger på nett. Rogaland fylkesbibliotek ved Bjørn Kjetil Fredriksen representerer resten av folkebibliotekene i gruppen som jobber med innkjøp av formidlingsløsninger, mens Sølvberget (Stavanger bibliotek) ved Helge Risvand representerer resten av folkebibliotekene i kjernesystem-gruppen. Prosjektet er støttet av Nasjonalbiblioteket.

Webløft

Etter oppfordring fra øvrige fylker som deltar i Webløft-samarbeidet, har Viken fylkesbibliotek arbeidet med å finne en mer varig og forpliktende organisering av Webløft. Ulike alternativer har blitt vurdert, og én måte å organisere samarbeidet på, er gjennom å etablere et fylkeskommunalt oppgavefelleskap. En slik løsning krever fylkestingsvedtak i samtlige fylker som deltar og er utredet av Vikens jurister. Etter innspill fra Vikens digitaliseringsavdeling vurderes nå muligheten for å løfte Webløft inn i VIGO IKS. VIGO IKS er et interkommunalt selskap som ivaretar utvikling og forvaltning av fylkeskommunenes felles IT-systemer innen videregående opplæring, samferdsel og fellestjenester. Det er et mål å etablere en ny organisering i løpet av 2022, og valgt samarbeidsmodell kan tjene som pilot for lignende samarbeid.

23 ting om å formidle på nett

Med bakgrunn i korona-pandemien ble det satt i gang et omfattende arbeid med å styrke bibliotekenes kompetanse knyttet til digital formidling ved hjelp av utviklingsmidler fra Nasjonalbiblioteket. Viken fylkesbibliotek fikk et nasjonalt koordineringsansvar og dette resulterte i kursrekka "23 ting om å formidle på nett". Tilbudet ble utviklet av alle fylkesbibliotekene, Deichman og Bergen Offentlige Bibliotek. I tillegg var flere folkebibliotek involvert. Kursrekka ble ferdigstilt høsten 2020 og er gjort tilgjengelig som e-læringsressurs på bibliotekutvikling.no. E-læringskurset ble fulgt opp av både nasjonale og regionale samlinger for bibliotekansatte over hele landet.

DIGIN

Prosjektet tar sikte på å lage en modell for felles anskaffelse og drift av digitale innholdstjenester, samt markedsføring, statistikk-håndtering, kursing av ansatte og teknisk utvikling knyttet til sluttbrukerens

opplevelse av innholdstjenesten. Dette mener vi vil kunne bidra til et likere digitalt bibliotektilbud i landet, samt profesjonalisere anskaffelsen og styrke forbrukermakten til bibliotekene.

Prosjektet vil dekke innholdstjenester som ikke allerede dekkes av Nasjonalbiblioteket.

Prosjektet drives av Agder fylkesbibliotek Rogaland fylkesbibliotek og Vestfold og Telemark fylkesbibliotek. Sistnevnte har prosjektlederansvaret. Alle fylkene er med som samarbeidspartnere.

Digin støttes av Nasjonalbiblioteket

Møter med sekretariat for bibliotekutvikling

I perioden har AU jobbet med å bedre samhandlingen mellom fylkesbiblioteksjefkollegiet og sekretariatet. Formålet har vært å bedre komme i forkant av ulike prosesser, prosjekter eller andre tiltak som fylkesbibliotekene samhandler med Nasjonalbiblioteket om. Det er også et mål om bedre informasjonsflyt mellom fylkeskommune og stat. Det er besluttet at det gjennomføres kvartalsvise dialogmøter med sekretariat for bibliotekutvikling, og i perioden har det vært avholdt to møter. I disse møtene har AU blant annet tatt opp saker som utvikling av skolebibliotek, metadatabrønn, transportordning og utvikling av fylkesbibliotekstatistikken.

Dialogmøter med Nasjonalbiblioteket (hele kollegiet)

I perioden har det vært ett dialogmøte med Nasjonalbiblioteket.

Møter i Bibliotekparaplyen

AU deltar i møter i Bibliotekparaplyen. I perioden har det vært arrangert tre møter. Målet med møtene er gjensidig informasjonsutveksling og drøfting av saker som har felles interesse. Med bakgrunn i informasjon fra UHR-bibliotekene har AU tatt initiativ til å følge opp UHR-bibliotekenes prosjekt for å utvikle relevante indikatorer. AU mener at dette arbeidet kan ha stor overføringsverdi for videre utvikling av folkebibliotekstatistikken.

Samarbeid med storbybibliotekene

AU har tatt initiativ til samarbeid med storbybibliotekene, med mål om å påvirke dagens e-bokmodell for innkjøp og utlån i bibliotekene. Det er utarbeidet et faktaark som skal danne grunnlag for samtaler med forlag, forfatterorganisasjoner, Forleggerforeningen, Kulturrådet mv. Møter skal gjennomføres høsten 2021.

Interessepolitisk arbeid

Kollegiet har ikke jobbet aktivt med interessepolitisk arbeid og har heller ikke tatt initiativ til felles høringsinnspill der det kunne ha vært aktuelt. Det er en utfordring at nye fylkeskommuner har etablert ny praksis for om, og hvordan administrativt ansatte kan jobbe med slike oppgaver. AU avventer mandat for kollegiet som presiserer at kollegiet skal gi innspill til bibliotekpolitiske saker, men at høringsinnspill skal gå tjenestevei i den enkelte fylkeskommune.